

Miten löydän luotettavaa terveystietoa netistä?

Päivä potilaalle KYSSissä

8.4.2011

Google?

- tehokas ja nopea
 - löytää paljon ja pian
- MUTTA vastuu on kokonaan lukijalla
 - hakukone löytää mitä tahansa sivustoja, keskustelupalstoja, mainoksia jne.
 - kukaan ei tarkista tietojen oikeellisuutta, ajantasaisuutta ja luotettavuutta
 - paras tieto ei välttämättä ensimmäisten linkkien takana
 - oikea tieto on itse seulottava isosta hakutuloksesta
 - vaatii kriittisyyttä ja ”lukutaitoa”

Portaalit, sivustot, järjestöt

- tiedot on arvioitu ja valikoitu
- tiedot on seulottu ja sovellettu
- tekijöinä ja vastuuhenkilöinä ihmiset, jotka usein ovat alan ammattilaisia
- potilaalle suunnattua puolueetonta tietoa yleiskielellä

Esimerkkejä portaaleista

- **Terveyskirjasto**
 - yli 10 000 asiantuntijoiden laatimaa artikkelia
 - artikkelit ja ohjeet perustuvat kansallisiin hoitosuosituksiin ja lääkäreiden käsikirjoihin

Käytännön
esimerkki

The screenshot shows the Duodecim Health Library website. At the top, the logo 'DUODECIM' is in blue, with 'TERVEYSKIRJASTO' below it in a blue bar. Below the logo is a search bar with a magnifying glass icon and the text 'Hae'. Underneath the search bar, there is a prompt: 'Voit laajentaa hakuja katkaisemalla sanan *-merkillä (esim. uni*). Lue lisää »'. Below the search bar is a vertical list of blue buttons with white text: 'Lääkärikirja Duodecim', 'Käypä hoito -suositukset', 'Terveystieto', 'Terveystietä', 'Pitkäaikaissairauksien hoito', 'Mielenterveys', 'Lapset', 'Lääkkeet', 'Ensiapu', and 'Eri sairausteemoja'.

Esimerkkejä portaaleista

- Hyvinvointipolku

- tuotettu KYSin erityisvastuualueen väestölle
- tätäkin kautta [Terveyskirjasto](#) käytettävissä
- mm. yleisesti käytettyjä testejä koottu yhteen
- käytettävissä myös sähköinen terveystarkastus
- hyvät linkitykset myös muihin portaaleihin

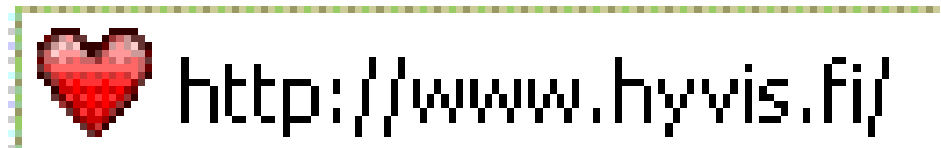

Käytännön
esimerkki

Esimerkkejä portaaleista

- Hyvis

- Etelä-Savon sairaanhoitopiirin alueen asukkaille
- tietoa, jonka avulla voit edistää omaa terveyttäsi
- voit myös kysyä neuvoa terveysalan ammattilaisilta

Esimerkkejä portaaleista

- **TerveysPuntari**
 - verkkopalvelu, jonka avulla voi seurata omaan terveyteen liittyviä asioita
 - myös yleistietoa terveyteen, ravintoon ja liikuntaan liittyvissä asioissa.
 - käytetään Viisaankivi-seutuportaalin kautta
 - käyttäjä voi seurata terveyteen ja elämäntapoihin liittyviä asioita, kuten
 - painoa
 - verenpainetta
 - veren rasva-arvoja
 - verensokeria
 - ravintoa sekä
 - liikuntaa

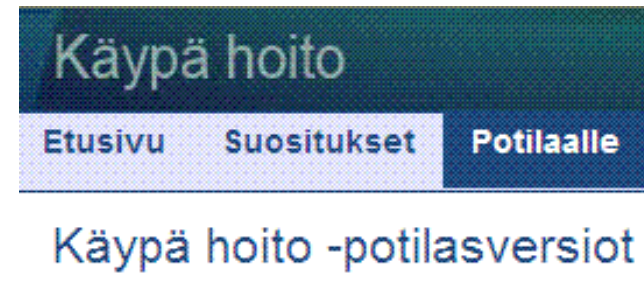
Esimerkkejä portaaleista

- Sairas lapsi
 - minkä vuoksi lapsi sairastuu
 - miten voit hoitaa lasta kotona
 - milloin on otettava yhteyttä lääkäriin
 - rokotukset
 - päivähoito ja tartunta
 - kodin lääkkeet
 - tapaturmat ja ensiapu
 - ravinto
 - lapsen kasvu
 - matkat ja loma

Esimerkkejä portaaleista

- Käypä hoito
 - valtakunnallisten hoitosuosituksen potilasversiot
 - tiiviissä muodossa
 - keskeinen sisältö
 - yleiskielellä
 - potilaan näkökulmasta

Käytännön
esimerkki

Esimerkkejä portaaleista

- Kela
 - Sairausajan tuet
 - Sairaanhoidon korvaukset
 - Lääkekorvaukset
 - Matkakorvaukset
 - Sairauspäiväraha
 - Kuntoutus
 - Työterveyshuolto
 - Erityishoitoraha lapsen sairastuessa
 - Sairastuminen ulkomailla

Esimerkkejä portaaleista

- Elämä on parasta huumetta
 - terveyttä edistävää ehkäisevää päihdetyötä
 - henkilökohtainen neuvonta Internetin kautta
 - kysymys-vastauspalsta (aikaisempia kysymyksiä ja niiden vastauksia)
 - neuvontapuhelin
 - mobiilivinkki® -tekstiviestipalvelu

Esimerkkejä potilasjärjestöistä

- Allergia- ja astmaliitto
- Diabetesliitto
- Syömishäiriöliitto SYLI
- Syöpäjärjestöt

Jos kuitenkin googletat

- Kokeile tarkennettua hakua
 - voit käyttää täsmällisempiä hakusanoja
 - voit jättää tiettyjä hakusanoja pois
 - voit valita sivuston kielen, maan, muodon, ajan
 - voit rajata haun sivuston otsikkoon tai osoitteeseen
 - ole silti kriittinen

Käytännön
esimerkki

Esillä olleita osoitteita

www.allergia.fi/

www.cancer.fi/

www.diabetes.fi/

www.eoph.fi/

www.hyvinvointipolku.fi

www.hyvis.fi

www.kaypahoito.fi

www.kela.fi

www.sairaslapsi.com

www.syomishairioliitto.fi/

www.terveyskirjasto.fi/

www.viisaankivi.fi/terveyspuntari

Kysyttävää?

Tuulevi Ovaska, Kuopion yliopistollisen sairaalan tieteellinen kirjasto / Itä-Suomen yliopiston kirjasto